

MAGYAR DIETETIKUSOK
ORSZÁGOS SZÖVETSÉGE

MAGYAR DIETETIKUSOK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGE

Iroda: 1134 Budapest, Angyalföldi út 5a. (Lion Irodaház) 201-202.

Telefon: +36 1 269 2910

E-mail: mdosz@mdosz.hu

Honlap: www.mdosz.hu

www.facebook.com/TeritekenAzEgeszseg

Elnök: Szűcs Zsuzsanna MSc Főtitkár: Erdélyi-Sipos Alíz MSc

ÁLLÁSFOGLALÁS

Dietetikai tevékenység jelentősége a diabetológiai szakellátásban

A szénhidrát anyagcserezavarok, illetve a következményes kórképek kockázatának csökkentésében az egészséges táplálkozás nagy szerepet játszik. A dietetikus által megtervezett, megvalósított és monitorozott dietoterápia a diabetes prevenciójának minden szintjén, valamint az életmódterápia részeként is alapvető fontosságú, eredményessége pedig, nem csak a klinikai végpontok, hanem az egészség-gazdasági szempontok oldaláról is erős evidenciákkal alátámasztott.

A 2020. EüK. 14. szám EMMI szakmai irányelv a terápiás/klinikai dietetikus tevékenységeiről az alap- és szakellátásban kimondja, hogy a táplálkozási intervenció a krónikus betegségek primer prevenciójának elengedhetetlen eleme. (A szintű evidencia)¹

Az alap- és szakellátásban a táplálkozási rizikósűrés alapján a nagy rizikójú egyének dietoterápiáját, dietetikai edukációját dietetikus szakember végezze. (A szintű evidencia)¹

A Diabetes mellitus kórismézéséről, a cukorbetegség antyhyperglykaemiás kezeléséről és gondozásáról szóló klinikai irányelv² szerint: „A cukorbetegség minden formájában szükséges az egyénre adaptált és az érintett személlyel egyeztetett dietoterápia alkalmazása a betegség felismerésétől kezdve, ennek érdekében kívánatos testre szabott dietetikai tanácsadás nyújtása, lehetőség szerint szakképzett dietetikus közreműködésével. (A)

A dietetikus betegoktató tevékenységének sikeréhez alapvetően szükséges az orvos-dietetikus együttműködés. Fontos, hogy az orvos segítséget nyújtson a beteg motiválásában, hogy felhívja a figyelmét az étrendváltoztatás fontosságára, gyógyulást elősegítő hatására, és biztatást adjon a diétás célok megvalósításához. Kívánatos, hogy az edukáció a kezelőorvos javaslatára, támogatásával történjen, olyan praxisközösségek kialakításával, ahol dietetikus is alkalmaznak.¹

Többek között a PREDIMED (Prevención con Dieta Mediterránea) tanulmány igazolja a mediterrán étrend és a dietetikai tanácsadás elsődleges megelőzéssel kapcsolatos eredményeit.³ Széles körben számoltak be arról is, hogy a megfelelő táplálkozás, az egészséges életmód részeként csökkenti az étrenddel összefüggő betegségek kockázatát és kialakulását, ideértve többek között a szív-érrendszeri

¹ Az Emberi Erőforrások Minisztériuma egészségügyi szakmai irányelve a terápiás/klinikai dietetikus tevékenységeiről az alap- és szakellátásban. Klinikai egészségügyi szakmai irányelv. 001485.

https://www.hbcs.hu/uploads/jogszabaly/3180/fajlok/2020_EuK_14_szam_EMMI_iranyelv_3.pdf

² A Belügyminisztérium Egészségügyért felelős Államtitkárság szakmai irányelve a diabetes mellitus kórismézéséről, a cukorbetegség antyhyperglykaemiás kezeléséről és gondozásáról. Klinikai egészségügyi szakmai irányelv. 002243 https://diabet.hu/upload/diabetes/document/dh_2023_5_iranyelv.pdf?web_id=

³ Szabolcs P, Eggersdorfer M, van Asselt D, et al. Selected nutrients and their implications for health and disease across the lifespan: a roadmap. *Nutrients*. 2014;6(12):6076-94.

betegségeket, és ezáltal csökkentheti az egészségügyi ellátás költségeit.⁴ További bizonyítékok azt mutatják, hogy az optimális étrend, a beteg teljes ellátásának részeként, funkcionális és klinikai előnyökkel jár, amelyek csökkentik az egészségügyi ellátás költségeit.⁵⁶ Egy kutatás szerint minden a betegeknek a táplálkozási tanácsadására fordított euró, a társadalom számára nettó 14-63 euró nyereséget jelent.⁵⁶

Egyéb vizsgálatok alapján az elhízás és következményes betegségeinek étrendi kezelése a társadalom számára nettó 5 év alatt akár 1,5 milliárd Euró megtakarítást jelent. Minden étrendi tanácsadásra fordított 1 Euró a társadalom számára nettó megtakarítás: a javuló egészség 56 Eurót, egészségügyi költségek 3 Eurót és a produktivitás növekedése 4 Eurót hoz.⁷

A dietetikusok hatékonyabbak a nem-fertőző betegségekkel kapcsolatos tanácsadásban, mint más egészségügyi dolgozók, bár még mindig problémát jelent a szakképzett dietetikus elérése és a szolgáltatás megfelelő anyagi megbecsülése.⁸ A cukorbetegség számára is a dietetikus által nyújtott étrendi kezelés jobb klinikai paramétereket eredményezett⁹, ezzel is csökkentve a kardiovaszkuláris rizikót.

Budapest, 2024. március 6.

Szűcs Zsuzsanna MSc, RD

elnök

Magyar Dietetikusok Országos Szövetsége

⁴ Freijer, K. Nutrition economics and the economic value of the dietitian. *Annals of Nutrition and Metabolism*. 2018;72(1):71.

⁵ SEO Economic Research. (2015, April). The social costs and benefits of dietetics for malnourished patients in hospital. Retrieved from <http://www.efad.org/media/1401/costs-and-benefits-of-dietetics-for-malnourishedpatients-in-hospitals.pdf>.

⁶ SEO Economic Research: Cost-benefit analysis of dietary treatment.

<http://efad.azurewebsites.net/media/1404/cost-benefit-analysis-of-dietary-treatment.pdf>

⁷ Bednarczuk B, Czekajlo-Kozłowska A. Role of nutritional support provided by qualified dietitians in the prevention and treatment of non-communicable diseases. *Rocz Panstw Zakl Hig*. 2019;70(3):235-41.

⁸ Siopis G, Colagiuri S, Allman-Farinelli M. Dietitians' experiences and perspectives regarding access to and delivery of dietetic services for people with type 2 diabetes mellitus. *Heliyon*. 2020;6(2):e03344.

⁹ Mitchell LJ, Ball LE, Ross LJ, et al. Effectiveness of Dietetic Consultations in Primary Health Care: A Systematic Review of Randomized Controlled Trials. *J Acad Nutr Diet*. 2017;117(12):1941-62.